

Mat-1.152 Funktionaalianalyysin erikoiskurssi, kevät 2003 Turunen

Laskuharjoitus 6, viikko 9

1. Lipschitz-Urysohn -lemma: Olkoon (X, d) metrinen avaruus ja $A, B \subset X$ joukkoja, joille $d(A, B) = \inf_{a \in A, b \in B} d(a, b) > 0$. Osoita, että on olemassa Lipschitz-jatkuva funktio $f : X \rightarrow \mathbb{R}$, jolle $0 \leq f \leq 1$, $f(A) = \{0\}$ ja $f(B) = \{1\}$.
2. (a) Olkoon (X, d) metrinen avaruus, jolle $\text{diam}(X) = \sup_{x, y \in X} d(x, y) \leq 2$. Olkoon $e \notin X$ ja $X^+ = X \cup \{e\}$. Asetetaan $d(x, e) = d(e, x) = 1$ jokaisella $x \in X$. Olkoon $e \in X^+$ avaruuden X^+ kantapiste. Samaista $\text{Lip}(X)$ ja $\text{Lip}_0(X^+)$ isometrisesti.
(b) Olkoon (X, d) metrinen avaruus kantapisteellä $e \in X$, $\text{diam}(X) < \infty$. Osoita, että kuvaus $i = (f \mapsto f) : \text{Lip}_0(X) \rightarrow \text{Lip}(X)$ on jatkuva. Todista, että jos $d(x, e) = 1$ jokaisella $x \in X \setminus \{e\}$, niin i on isometria.
3. Olkoon X metrinen avaruus. Todista seuraavat väittämät:
  - (a) $\text{Lip}(X)$ ja $\text{Lip}_0(X)$ ovat Banach-avaruuksia (millä tahansa kantapisteellä).
  - (b) Jos $\text{diam}(X) < \infty$, niin $\text{Lip}(X)$ ja $\text{Lip}_0(X)$ ovat topologisia algebroja (tosin jälkimmäinen ykkösetön).
4. Olkoon X metrinen avaruus kantapisteellä $e \in X$, $\iota = (x \mapsto m_{xe}) : X \rightarrow \text{AE}(X)$.
  - (a) Olkoon F Banach-avaruus, $f : X \rightarrow F$ Lipschitz-jatkuva ja $f(e) = 0$. Osoita, että on olemassa yksikäsitteinen $\tilde{f} \in \mathcal{L}(\text{AE}(X), F)$, jolle $f = \tilde{f} \circ \iota$. Lisäksi $\|\tilde{f}\| = L(f)$.
  - (b) Olkoon $i : X \rightarrow E$ on isometria Banach-avaruuteen E siten, että $i(e) = 0$. Oletetaan, että jokaisella Banach-avaruudella F ja jokaisella Lipschitz-jatkuvalla $f : X \rightarrow F$, jolle $f(e) = 0$, on olemassa yksikäsitteinen $\hat{f} \in \mathcal{L}(E, F)$, jolle $f = \hat{f} \circ i$ ja $\|\hat{f}\| = L(f)$. Osoita, että E ja $\text{AE}(X)$ ovat isometrisesti isomorfisia.
5. (Stone-Weierstrass -lauseen Lipschitz-analogian korollaari.) Olkoon X kompakti metrinen avaruus. Olkoon $\mathcal{A} \subset \text{Lip}_0(X)$ involutiivinen ja heikko*-suljettu (ykkösetön) alialgebra. Olkoon $(X_{\mathcal{A}}, d_{X_{\mathcal{A}}})$ luennoilla määritelty metrinen avaruus. Osoita, että algebrahomomorfismi $L_{\pi} : \text{Lip}_0(X_{\mathcal{A}}) \rightarrow \text{Lip}_0(X)$ voidaan rajoittaa isometriseksi isomorfismiksi $\text{Lip}_0(X_{\mathcal{A}}) \rightarrow L_{\pi}(\text{Lip}_0(X_{\mathcal{A}})) = \mathcal{A}$.
6. Olkoon X kompakti metrinen avaruus. Olkoon $\mathcal{J} \subset \text{Lip}_0(X)$ involutiivinen ja heikko*-suljettu ideaali. Osoita, että $\mathcal{J} = \mathcal{I}(V(\mathcal{J}))$.
(Vinkki: osoita, että $\forall f \in \mathcal{I}(V(\mathcal{J})) \exists C < \infty \forall x, y \in X : |f(x) - f(y)| \leq C d_{X_{\mathcal{J}}}([x], [y])$, ja käytä edellisen tehtävän tulosta — on tosin melko luultavaa, että $\mathcal{J} = \mathcal{I}(V(\mathcal{J}))$ voidaan todistaa (helpommin?) suoraan, vetoamalla edelliseen tehtävään; yritä!)

Lisätehtävä. Olkoon X kompakti metrinen avaruus. Oletetaan, että $\mathcal{J} \subset \text{Lip}_0(X)$ on heikko*-suljettu ideaali. Todista, että $\mathcal{J}$ on involutiivinen.